

GORIŠKI SLOVENEK

IZHAJA VSAKO SOBOTO.

Uredništvo in Upravništvo: Via Carducci št. 10, II. nad.

Naročnine: Italijanska kraljevina
Celo leto Lir 10.— — Pol leta
Lir 5.— — Tri mesece Lir 2.50
En mesec Lir 1.—

Oglasi: Oglasi na drugi strani Lir 1.—
za vrsto — Mali oglasi Lir 50.0
za besedo — Znižane cene za
letne naročnike.

Italijansko šolstvo v krizi

Po našem časopisju ne manjka ostrih tožb in kritike proti italijanskemu načinu upravljanja ljudskih ali srednjih šol. Mnogo se pripisuje naravnost na rovaš sovraštvo proti Slovincem, kar pa popolnoma ne odgovarja resnici.

Da se nahaja naše šolstvo v tako žalostnem položaju, temu je krivo splošno zanemarjeno šolstvo v Italiji in brezbriznost merodajnih oblasti za šolski razvoj.

Temu se pridružuje potem domišljija italijanskih šolnikov, da italijanske šole daleko nadkriljujejo avstrijske. Iz tega in onega se razvijajo na to duševni proizvodi à la Michielli, «Uradni vestnik», «Boj pri Vittorio Veneto» in drugi slični monumentalni poskusi italijanskega slovstva na slovenskem književnem polju, ki onemogočajo v Slovincih vsako zaupanje do italijanstva, ki se jim prikazuje v takih oblikah.

Kako mnenje imajo uradni krogi o šolstvu, na katerem sloni pač vsa duševna stavba države, svedoči dovolj letošnje poročilo o delovanju generalnega civilnega komisarijata v Julijski Benečiji. Ako hočeš nekaj števil, ti je postreženo s suhoparno statistiko, iz katere pa ne moreš ničesar posneti, ničesar sklepati, kajti dejstva govore pač drugače in številke nas ne prepričajo o ničemer.

Edino kar vzbuja naše začudenje, je suhoparna opazka o slovenskih učiteljskih v Tolminu in Kastvi, na zadnjem koncu Italije in o predstoječi otvoritvi slovenske gimnazije v Ajdovščini. Zdi se nam, da se gospodje pri generalnem civilnem komisarijatu res ne brigajo za potrebe Slovencev, ako menijo, da zadostuje učiteljske v Tolminu z italijanskim učnim osebjem, ki pač pri najboljši volji, (katere mu ne mislimo niti odrekati) ne more doseči takih vspehov, kakor bi jih dosegle slovenske učne moči.

Da take razmere vznemirjajo Slovence, je samo ob sebi umevno, da ne bode ne konca ne kraja tožb in graje takega vladanja je naravna posledica takih razmer. In vse to se vrši v kulturni Italiji, ki ima danes naučnega ministra z izobrazbo in nazori, kakor jih ima malokakšen naučni minister, ki ima može kakor je Lombardo Radice, Gentile in druge, ki prednjačijo s svojimi nazori pred vsakim šolstvom drugih držav in ki se popolnoma zavedajo gnjilobe italijanskega šolstva, ki bi ga radi radikalno spremenili.

A vsi naporji so zastoj. Italijanski naučni minister Benedetto Croce spoznavši potrebo preustroja italijanske šole, je hotel osvežiti italijansko srednjo šolo z uvedbo novega zakona, ki je posnet nekako po avstrijskem vzorcu. Akaj se

mu je pripetilo. Že v parlamentarni podkomisiji je bil zakonski načrt zavržen in notirati moramo, da so tudi socialisti, ki bi morali prevzeti nekako moralno misijo svobodo miselnih strank, udrihali po zakonskem načrtu Benedetta Croce.

Kakor besno se je dvignilo tudi dijaštvo Italije proti nameravani uvedbi državne skušnje češ, da bi bili izpostavljeni nevarnosti vsi napredki posameznih razredov in da se mora vsled tega pustiti na miru sedanji sistem, ki dopušča dijakom komodno življenje in brezskrbnost glede vsakega znanja za bodočnost.

V tem pogledu nudi Italija jako žalostno sliko in resno se pojavlja vprašanje, ki ga razmotriva italijanska katoliška stranka, je-li ne bi bilo namreč bolje zateči se k ustanovitvi zasebnih šol, kjer bi bilo morda bolje poskrbljeno za vsestranko izobrazbo kakor pa je v današnjih javnih šolah, ki so po izjavj istih italijanskih šolnikov dovolj pomanjkljive.

Naši činitelji, ki so tako hitro pri rokah, ako se gre za kritiko, bi storili danes bolje, da bi stopili takoj pred vlado in jo resno vprašali, kaj misli glede one točke rapalske pogodbe, v kateri je govora glede bodočih kulturnih odnosov med Slovinci in Italijani, kajti kulturni odnosi gredo preko sporazuma med Slovinci in Italijani v Julijski Benečiji. To bi bilo danes najvažnejše vprašanje naše politike.

„Svoboda“, „civilizacija“ „Edinost“, „Era nuova“

Ako bi mogli vsi ljudje presojati današnji položaj človeštva brez nikake strasti, bi zamogli upati na boljše čase. V dobi strašne vojne, ki je požrla toliko nedolžnih človeških žrtev, se je mislilo, da bode človek stalno začutil sovraštvo do sedanjega družabnega reda, ki je bil prav za prav povzročitelj vojne in opustil vsako stvar, ki bi vodila človeka nazaj v staro sovraštvo. Tudi se lahko še vsak spominja, da smo živeli že pred vojno pod strašnim pritiskom, ki je oznanjeval predstoječo vojno, tekom katere bi se morala zrušiti stara trhla civilizacija in nastopiti novo življenje.

Ko konča vojna, ko bodo potepeni Nemci, sovražniki svobode, tako smo upali vsi antiavstrijakanti, bodemo imeli svobode dovolj bodisi pod Italijo bodisi pod Jugoslavijo. In baš za to se mi, (malo nas je gotovo) nismo prav nič bali italijanske okupacije, češ, da svobodna država, nam ne more povzročiti večjih omejitev, kakor nam jih je naložilo kruto nemško gospodarstvo.

Menimo, da smo se v tem pogledu popolnoma vjemali z domorodnimi Italijani in oni z nami.

Res je tudi, da je v Italiji velikanska svoboda, vsak dan vidimo, namreč kako se jeden drugega izkorišča. In to je ona svoboda, katere Slovinci ne razumejo in ki je plod današnje civilizacije — svoboda prostega tekmovanja.

Svoboda prostega tekmovanja na vsakem polju, na gospodarskem, političnem in kulturnem polju, kajti gospodarstvo je v državi svobodne tekme istovetno s politiko, civilizacija pa sredstvo, s katerim se to politiko razširja.

Kdor je naše izvajanje pazljivo zasledoval, bode sedaj lahko umel pogoške, ki se delajo toli od slovenske kakor od italijanske strani v doslednem znamenju svobodnega tekmovanja, ki ima za podlago zgolj nasilje in nasilje za svobodo.

Mesto sodelovanja vseh državljanov v okvirju državnega vstroja im mesto človeškega boja proti naravi, ki bi se jo moralo izkoristiti do dna, vidimo le, da se človek bori proti človeku, to je, da se deluje na to, da se sedanje države razsujejo. Kot predznak vidimo vedno večjo odsotnost vlade pri vseh javnih vprašanjih največje važnosti.

To se pripisuje svobodni tekmi, v koje znamenju stoji še današnja civilizacija.

Mišljenje naših Slovencev in Italijanov stoji v istem znamenju. Drugače bi ne moralo pasti „Edinosti“ na misel izdajati objestne proglase in to v isti sapi, ko se nam priporoča „dostojno sprejetje aneksije“.

„Dostojno sprejetje“, lepa beseda, ki so jo skovali v uredništvu „Edinosti“, le žal, da so jo že drugi dan pozabili, ko so v neolikani italijansčimi povedali občutljivemu italijanskemu ljudstvu, da se z aneksijo ne strinjajo.

In to smo vedli vsi, ne da bi bilo treba „Edinosti“ še posebej trobiti v svet take in podobne banalnosti v trenutku, ko Slovinci Julijske Benečije še daleko nimajo moči za svobodno tekmovanje s fašističnimi močmi.

Ali ne vidite gospodje, da je kriva ona politika, s katero podirate svoje lastne tiskarne, izpostavljate življenje svojih narodnjakov na brezvesten način in pomagate Vašemu nasprotniku do oboroženega nastopa proti Vam?

Vi podirate očitno kooperacijski sistem življenja, in postajate tako nevedoma razdejajoča sila sedanje civilizacije, v kateri in s katero Vam ni možno doseči najprimitivnejših človeških pravic.

Dobro, toda vedite, da je v tem znamenju zapisan tudi pogin Vaše narodnjaške politike, ki se ne razlikuje v ničemer od italijanske.

Tako si je tolmačiti svobodo proste takme, koje žrtve ni le edino tiskarna „Edinosti“, marveč nas vseh, ki živimo pod strašnim pritiskom razmer, katere sani vzdržujemo s popolnoma krivo politiko.

Toliko v obče. Ako opazujemo pa zadržanje italijanske večine napram slovenski manjšini, — neznatnemu številu ljudi, — se nam zdi čudno, da narod, ki s takim ponosom in povdarkom oznanja starodavno kulturo, postopa tako kruto proti drugorodcem, ki se mu nočejo in ne moreje klanjati, kakor bi hoteli nekateri narodnjaški prenapeteži.

Sedaj se že dan za dnevom objavljajo članki v italijanskem časopisju, ki nam naznanjajo očitno preganjanje ali pa da nas spravijo iz sveta. V številki „Ere nuove“ od srede se govori očitno o „eliminiranju“ Slovencev o „sicilijanskih večernicah“, o oropanju volilne pravice z očitnim namenom, da bi se ovekovčilo izjemno stanje v Julijski Benečiji.

Ker nismo bili nikdar optimistični politiki, sodimo da se zore hudi časi v znamenju te politike.

Toda naj nam ne zamerijo gospodje Italijani, ako pride kateremu izmed njih slučajno ta številka v roke in bi se ga slučajno polastilo veselje, prečitati ali si dati raztolmačiti ta članek, da se jih vsojamo opozarjati, da je to najslabša struna, ki jo morejo ubrati v interesu iste njihove spopolnene Italije.

Ako hočejo, da Italija ne pride nikdar do svojega miru, je to najboljšo sredstvo, da se omaja rapalski dogovor in se mu odvzame vsako absolutno vrednost.

Ako hočejo napraviti iz dogovora nasilje, naj vzamejo v roke njihovo lastno zgodovino in se vprašajo kako so prišli do svoje svobode, do vjedinenja Italije. Mi prepuščamo razsodnim možem Italije, da poučijo svoje rojake kako napačna je njihova sedanja politika, ki dokazuje več bolne strasti, kakor pa razumnega ocenjevanja položaja Slovencev Julijske Benečije, ki so padli na nivo sovražnika zaveznikov, kajti slabša osoda ni mogla zadeti Francozov po zasedbi Alcacije in Lotarinške od strani Nemčije.

Ali ni skrajni čas, da se to razume na pristojnih mestih in se še pravočasno pahne voz na pravo pot v interesu iste Italije?

Italijanska zbornica

Italijanska parlamentarna politika se plete v znamenju krušne cene.

Odkar je prišlo namreč do razkola v socialistični stranki, se je položaj v italijanski zbornici nekoliko spremenil, ker je začela vlada približevati se socialistični skupini, ki je z ozidrom na svojo omajeno kompaktnost, pričela očitveno popuščati. Zviti politik Giolittijevi se je posrečilo, vsaj tako trdè zadnja poročila zlomiti započeto obstrukcijo v poslanski zbornici s tem, da je pričel obljubljeni gotove spremembe v zakonskem načrtu za zvišanje krušne cene.

Pod gotovimi pogoji, ki jih je sestavil socialistični poslanec Casalini, so isti pripravljeni prenehati z obstrukcijo.

Bistvo tega kompromisa bi bilo seveda to, da se zagotovi vbožnejšim slojem ceneji kruh. Zdi se, da je vlada popolnoma pristala na socialistične zahteve, toda znositi se namerava nad uradništvom, kateremu namerava pobrati 2% od plače.

Da bi se nekoliko ojstreje zgrabilo pešekane, o tem se dosedaj ne govori in se menda tudi ne bode.

Benešov poset v Italiji

Govori se, odkar je gostovalo češko vojaštvo v Italiji, poitalijanskem časopisju z nekakim navdušenjem za Čeho-Slovaško ali bolje za čeho-slovaško industrijo. Naopak pa se zdi Čehoslovakom Italija dežela, iz katere se bode dalo stisniti marsikako lirico, ki ima danes še vedno več vrednosti od češke krone.

Nadalje si mora Čehoslovaška zagotoviti na vsak način, pristanišča. Trst imajo Čehi že dolgo zapisan za svoje pristanišče, čeravno obračajo svoje oči tudi na Hamburg.

Vse te skrbi so se izrazile v uradnem posetu ministra Beneša italijanskega vnanjega ministra Sforze. Časopisje je o tem jako mnogo pisalo, toda po večini je vse prazna slama.

Z Beneševim posetom so se otvorila pravcata pogajanja za gospodarski sporazum med Čehoslovaško in Italijo, a so se po drugih poročilih raztezala tudi na važna politična vprašanja, ki so zadevala takozvani „Mali sporazum“.

Isti pa ima glavni smoter, da zabrani vsak nov pojav Avstro-Ogerske v nasprotju s francosko politiko, ki je naravnost dosledno cilila za tem, da bi se ustanovila mesto nekdanje Avstrije nekaka podonavska konfederacija.

Ako pa je to interes Francije, je vendar v nasprotju z interesi iz Avstrije nastalih držav, katerih obstoj bi bil trajno ogrožen.

Za to pa se kuje mali sporazum med Jugoslavijo, Čehoslovaško in Romunijo. Kako stališče zavzame napram temu sporazumu Italija, bodo baš določila tekoča pogajanja med Čehoslovaško in Italijo.

Da je razpoloženje dobro, bi izhajalo iz izjave ki jo je podal Beneš pri svojem odhodu iz Rima in ki se dobesedno glasi:

„Veseli me, da ob svojem odhodu iz Rima lahko rečem, da zapuščam to mesto z zavestjo, da sem dosegel sporazum med italijansko in čehoslovaško vlado v onih vprašanjih, ki se tičejo obeh držav. V razgovorih, ki sem jih imel z italijanskim ministrom za trgovino, kom. Alessijem, se nam je posrečilo, da smo položili temelj za italijansko-čehoslovaško pogodbo. Prepričan sem, da komisija, ki bo tu v Rimu kmalu pričela s svojim delom, doseže uspehe, ki bodo od velike koristi za obe državi.“

Tako je Beneš potolažil radovedne reporterje, katerim je najbrže vročil vže spisan odgovor.

Nemška stiska

Sedaj so pa zopet Nemci v nemall stiski. Pariška konferenca, jih je hudo obremenila z vojno odškodnino. Iz Nemčije pa se čujejo obupni klici češ, da naloženega jim bremena nikakor na morejo prenesti.

Lloyd George pa odgovarja, da o kakem načelnem popustu ni govora. Nemci morajo plačati, ker so zakrivali vojno. Še le ko se bodo Nemci pokazali poštenjaki pri „odrajtovanju“ vojne odškodnine, se boče jemalo v ozir njihovi položaj.

Toda oglejmo si te pogoje:

Vojna odškodnina se porazdeli na 42 let. Obroki začnejo z 2000 milijoni prvo in drugo leto ter rastejo polagoma na letnih 6000 milijonov. Razume se, da se mora odšteti vse v vrednosti zlata ali blaga.

Poleg tega pa mora odšteti Nemčija od vrednosti izvoženega blaga še 12%.

No, ker pa Nemčija nima več zlata kakor ravno toliko, da vzdržuje kredit krožečemu papirnatemu denarju, se zavezniki zadovoljuje, ako plača Nemčija v blagu.

Ker pa je nemško blago zaveznikom sila zoperno in se isti opravičeno bojé, da bi jim znalo kvariti kredit, morajo Nemci dobiti pred vsem neotralne države, da jim blago kupijo in na to odštejejo zaveznikom potrebne svote.

Tako dobé zavezniki vedno dober denar v roke in drže zajedno daleč od svojih dežel nemško blago.

Kaj se je nameravalo doseči z 12% tno naklado na vrednost izvoženega blaga ni povsem jasno, kajti na prvi hip se zdi, da bode nemška trgovina popolnoma paralizirana, ako se svet ne preobrne tako, da bode Nemčija kljub tej nakladi spravila na svetovni trg svoje blago ceneje nego zavezniki.

Vsled teh pogojev je izbruhnila v Nemčiji nova politična kriza in nemške oblasti se pripravljajo, da stavijo protipredloge. Na vsak način se Nemci pripravljajo na odpor.

Vlada deluje na to, da bi se strnile vse stranke v jedini nacionalni blok in tako pokazale zaveznikom nemško odločnost.

Razven komunistov je seveda vlada tudi res dobila vse stranke na svojo stran. Zastopnik komunistov Paul Löwy je predbacival nemški vladi, da zasluži njeno zadržanje tako kazen za Nemčijo, kajti ista je bila edina država, ki je storila vse, kar je bilo v njeni moči, da zabrani razvoj ruske države in žanje radi tega, kar je sejala.

Komunist je v tem pogledu govoril le resnico, kajti Nemčija se je motila, ako se je v trenutku pojemanja svojih moči obupno obračala do zaveznikov, ki so že zdavna skovali svojo osvečo nad Nemci.

AMERIKA NE MORE RAZOROŽITI

Komisiji za mornarico je povedal general Persching v zbornici, da Zedinjene države ne morejo skrócić števila svojih čet. Sporazum med Britanijo in Zedinjenimi državami mora tvoriti temelj vsaki politiki razorožitve, toda potrebno je da pristopijo tudi Italija, Francija in Japonska k temu dogovoru.

Senatorska komisija zunanjih zadev je izdelala dva zakonska načrta, katera prepovedujeta vla-

di dajati nova posojila inozemskim državam brez dovoljenja s strana kongresa.

Komisija narodnega predstavnštva za mornarico je mnenja, da bo poleg 538 milijonov in 277 tisoč dolarjev, katero svoto se je prej smatralo zadostnim za izpopolnitev pomorskega programa iz leta 1916, še potrebnih 434 milijonov in 661 tisoč dolarjev. Vzrok temu povišanju je iskati v podraženju surovin in zvišanju delavskih plač.

Brezposelnost v Angliji

Angleški komunisti pravijo v spomenici, katero so poslali uglednemu politiku M. Laineju, da nihče izmed angleških vladnih mož ni znal steriti v prid delavcem toliko, kolikor je znala na tem polju uresničiti Sovjetska Rusija. Angleška vlada se noče zaenkrat odločiti, da bi priznala sovjetsko vlado v Rusije, čeravno je sovietski sistem boljši kot vse meščanske vlade. To dejstvo je razvidno iz sto in stotisočeri brezposelnih v Angliji, medtem ko je v Sovjetski Rusiji brezposelnost že davno zginila.

Skoraj milijon brezposelnik v Angliji

Vsled naraščajoče gospodarske krize znaša število brezposelnih v Angliji (vključno Irska) 987.000 oseb, od katerih je 641.000 mož, in 276.000 žen. Ostanek brezposelnih tvorijo otroci, ki niso dosegli še 18. leto. Te uradne številke je objavil „Labour Exchanges“.

Število delavcev, ki delajo po znižanem urniku, da se izognejo nadaljnemu odpuščanju, znaša 446.486. Polovica teh delavcev spada obratom za izdelovanje bombaža.

BREZPOSELNI DEMONSTRIRAJO

Zveza sindikatov je priredila v prilog brezposelnim zborovanje v prostorih delavske zbornice. Po zborovanju se je napolnila močna skupina brezposelnih v sredšče mesta, vzklikajoč: »Hočemo dela«. Demonstrante je razpršila policija.

Domače vesti

Dopolnilna naredba glede izmenjave valute.

Čl. 1. Zavodi, kakor hranilnice, zadruga (z omejeno in neomejeno zavezo), katere poslujejo v Julijsko Benečiji, ne da bi zasledovale dobičarskih koristi in in sprejemajo hranilne vloge, smejo nadaljevati svoje običajne posle, ako niso njih 19. aprila 1919 zaključene bilance sestavljene v lirah po ključu 60%, izkazale primanjkljaja. Pri tem se imajo avstrijski in ogrski državni papiri računati po njih nabavni cen, spreminjeni v lire po 60%.

Smejo pa dalje poslovati tudi oni zavodi, čijih bilance (zaključene 19. 4. 1919) so izkazale primanjkljaj, ako se ta primanjkljaj pokrije z osebnimi obveznicami vpravnega odbora ali z podpisi deležev (z omejeno ali neomejeno zavezo).

Čl. II. V prvem členu označeni zavodi imajo sestaviti bilanco o resničnem stanju svojega premoženja 19. aprila 1919 zvečer. Pri tem se imajo uvaževati sledeča načela:

Pasivne postavke: Reservni zaklad se izključi; deležna glavica se računa po 60% v lirah; vloge tekoči računi in druge pasivne postavke, ki so izkazane v kronah, a plačljive v lirah, računajo se po 60%, odnosno po onem nižjem ključu, ki pride za dotične postavke slučajno v poštev. Pasivi, ki so plačljivi v drugi a ne v kronski denarni vrednosti, se preračunajo v lire po dnevnem kurzu.

Aktivne postavke: Nepremičnine in premičnine se imajo računati po dejanski vrednosti; in terjatve v kronah, ki so izterljive v lirah, imajo se računati po 60%; terjatve, ki so postale dvomljive vsled valute, se imajo ceniti po trgovskih načelih in potem spremeniti v lire po 6%; vrednostni papirji, ki so omenjeni v prvem členu, se imajo ceniti po njih borzni ali tržni cen in ta se spremenijo v lire po 60%; aktivni, ki so izterljivi v drugih valutah kakor v kronah, se imajo računati po dnevnem kurzu.

Od razlike med pasivi in aktivni je odvisna uporaba sledečega člena 3.

Čl. III. Za zavode, ki so omenjeni v členu 1., garantira država za primanjkljaj, ki je izkazan tako, kakor je določeno v čl. 2, in sicer za dobo največ 25 let baš z ozirom na njih odgovornost nasproti vlagateljem.

Višino garancije bo določilo zakladno ministerstvo potom svojih lokalnih uradov, Bilance, ki so sestavljene v smislu čl. 2, so podvržene letni reviziji.

Čl. IV. Državni zaklad lahko dovoli kredit pasivnim zavodom do zneska, do katerega sega drž. garancija.

Zavod, kateremu je bil dovoljen kredit, sme tega uporabiti samo kadar mora vračati vloge, a mu tekoče poslovanje tega ne dovoljuje in si tudi ne more preskrbeti sredstev s takojšnjim vnovčenjem drugih aktiv. Tak zavod je dolžan vlagati v korist omenjenega odprtega računa svoje normalne blagajnične prebitke.

Čl. V. Državno zakladništvo predplača zavodom protivrednost obresti, ki so že izplačane ali ki se imajo izplačati vlagateljem do višine državne garancije, ki se bo določevala od leta do leta v kolikor ni bila ta garancija že izčrpana z dvigi kredita, ki je omejen v čl. 4.

Tako predplačilo za dobo od 20. aprila 1919 do 20. decembra 1910 je enako višini faktično izplačano obresti vlog. Od 1. januarja 1921 se bo pa izračunalo po uradni obrestni meri, ki je zmanjšana za 50 stotink.

Čl. VI. Predplačila v smislu čl. 4, 5 se bodo morala vrniti skupaj z 1% obresti iz izkupila aktivov, ki so povzročili primanjkljaj, v koliko to izkupilo prekorači znesek, ki je bil vzet v bilanco 19. 4. 1910, in iz poslovnih dobičkov vseh nadaljnjih let.

Pri določevanju letnega dobička se bo moralo vzeti v poštev, da se zadržni deleži ne bodo smeli obrestovati više nego 5%.

Čl. VII. Zavodi, ki so označeni v tej naredbi, se postavljajo pod nadzorstvo zakladništva, ki bo lahko odpošiljajo svojega zastopnika k sejam vpravnih in nadzornih odborov ter izvrševalo revizije, ki jih bo smatralo za potrebne. Zakladništvo je upravičeno odrediti likvidacijo posameznih zavodov. Likvidacija ne zmanjša garancije, ki jo dovoljuje čl. 3.

Čl. VIII. Zakladno ministerstvo je pooblaščen, da stopi v stik z emisijskimi zavodi, da jim poveri vsem ali poedinim izvršitev operacij, ki so omenjene čl. 3, 4, 5, ta naredbe, in da nadzirajo njih gospodarsko in administrativno poslovanje.

Kroženje papirnatega denarja, ki je izšel v svrhu takih operacij, je pristojbin prosto, kakor tudi iz v zeto od določb čl. 11. zakona o emisijskih zavodih ki je bil odobren s kr. dekretom 24. 4. 10. št. 201.

Čl. IX. Zakladno ministrstvo bo s posebnim dekretom spremenilo svoji proračun izdatkov, v kolikor bo to potrebno za izvršitev te naredbe.

Čl. X. Ta naredba stopi v veljavo istega dne, ko bo predložena parlamentu, da se spremeni v zakon skupaj s kraljevim dekretom z dne 27. novembra 1919, št. 2227.

Upravitelj in urednik: Karol Jušič.
Tiskarna G. Juch v Gorici.

RUDOLF KOLL

Zobozdravniški atelijè

ustanovljen leto 1892

Odlikovan z največjimi kolajnami v Londonu, Parizu,

Vidnuv, Gorici, Saint Louis-u.

Se otvori zopet s 15. februarjem 1921

Sprejema

9—12, 14—17.

GORICA,

Seminiška ulica št. 3, I. n.

BANCA DELLA VENEZIA GIULIA - GORIZIA

Banka za Julijsko Benečijo v Gorici

Anonimna družba - Društvena glavica L 1.000.000

Agencije:

Ajdovščina, Ajello, Gradišče, Gradež,
Červinjan, Kormin, Tržič.

Depoziti - posojila - odračuni

Brezplačna emisija bančnih nakazov,
ki so vporabljeni po celem kraljestvu

Popolne sobne opreme

za zakonske Najfinejši izdelki

Velika izbira miz, stolov v raznik slogih

F. ROSICH

Gorica, Via Contavalle 4

Tiskarna G. JUCH

GORICA, VIA MORELLI 14

SPREJEMA VSAKO

TISKARSKO DELO